

Johann Affelmann Nicolaus Burchardi

XI Quaestiones Theologicae De Baptismo

Rostochi[i]: Pedanus, 1616

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn737584750>

Druck Freier Zugang

Vert. Nic. Burckhardus
F. Affelmann/b
R.M. theol. 1616.

XI
Quæstiones Theologicæ
DE
BAPTISMO

Quas Divino sufflante flamine

SUB PRÆSIDIO

REVERENDI ET CLARISSIMI VIRI

Dn. IOANNIS AFFELMANNI,
SS. Theologiæ Doctoris, & in inclyta Ro-
sarium Academia Professoris celeberrimi, Præ-
ceptoris & fautoris sui æternum
honoratissimi,

Examinandas publicè proponit

NICOLAUS BURCHARDUS, Sundensis.

In Auditorio magno 5. Junij
horis matutinis

ROSTOCHI

Typis Joachimi Pedani, Acad. Typ.

ANNO M. DC. XVI.

1616

*Clarissimo consultissimo doctrina & auto-
ritate praestantissimo Viro,*

Dn. LAMBERTO STEINVVICHIO
I. u. Doctori, & Reipubl. Sundensis
STNDICO dignissimo.

NEC NON

Reverendis clarissimis doctissimis Viris:

Dn. M. ANDREÆ SCHLUSSELBURGIO,
Ecclesiae Neobrandenburgensis Pastori, vicina-
rumq; Superintendenti dignissimo.

Dn. M. ARNOLDO STAPPENBECIO,
Ecclesiae D. Jacobi, quæ Sundij est, Pastori
fidelissimo.

Dn. M. JOHANNI HINTZIO, Ecclesiae
D. Johannis apud Sundensis PASTORI
vigilantissimo.

Itemq; honestis ac integritate conspicuis Viris:

PETRO Arns / Civibus ibidem
SWEDERO MOLLERO, l. primarijs.

*Dn. Macenatibus patronis & fautoribus suis
summa observantia colendis,*

Has quaestiones Theologicas in per-
petuum amoris & honoris *akme*
consecrat & offert.

NICOLAUS BURCHARDUS Sundensis,
Autor & Respondens.

Quæstiones Theologicæ

De

BAPTISMO.

Uenam sit Baptismi necessitas, satis dilucidè CHRISTUS, ejus autor & institutor apud Ioannem c. 3. v. 5. his verbis ostendit: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu non potest intrare in regnum Dei. Quæ verba veteres unanimi consensu interpretando de baptismo, exinde docuerunt, hominis regenerationem fieri per baptismum. audi Basilium *lib. de spiritu Sancto c. 3.* sic scribentem: Christiani unde nos? utiq; per fidem? seruiamur autem quomodo? nimirum generari per gratiam, quæ confertur in baptismo. Nam unde alioquin idem in sermone in aliquot scriptura locos, peccatum, inquit, gratia per baptismi regenerationem nobis data abolet. Et in sermone de sancta Trinitate citat de baptismo hunc locum Joh. 3. Nisi quis renatus fuerit, &c. Gregorius Nazianzenus in oratione dicta in funere patris, Accedebat, inquit, ipse ad regenerationem, quæ fit per aquam & spiritum, per quam confitemur Deo cum desiderio fervido ac spe præclara. Ambrosius *lib. de Sacramentis c. 6. de vocatione gentium c. 8.* Baptismum nominat Sacramentum regenerationis, quemadmodum D. Paulus ad Titum 3. baptismum vocat lavacrum regenerationis Augustinus in pluribus locis verba Domini intellexit & citavit de Baptismo, præcipue *lib. 1. de peccatorum meritis & remissione c. 18.* Eandem sententiam quoque defendunt quotquot è modernis orthodoxi. Nec est, quare Calvinus *lib. 4. inst. c. 16.* contra manifestissimam veritatem, verba in sensum allegoricum torqueat. Christus enim, ut ex toto illo sermone satis apparet, non proponit Nicodemo allegoriam, sed doctrinam de hominis regeneratione, quomodo ho-

mo in baptismo possit regenerari, videlicet, per aquam & Spiritum quæ sunt partes essentielles baptismi. Nam omne Sacramentum constat duabus rebus, terrenâ & cœlesti, juxta Beati Irenæi regulam. Sic materia & res baptismi, terrena, est aqua, cœlestis verò, est, una cum patre & filio, S. sanctus. Hic concurrunt ad baptismum tripliciter: 1. ratione efficientis, quia est autor baptismi, 2. materiæ, quia est, ut reliquæ Trinitatis personæ, res cœlestis. 3. Usus & effectus, quia hominem baptismo suscipit, à peccatis emundat & ad novam spiritualem vitam regenerat. O magnam baptismi necessitatem, sine cujus administratione infans nec à peccatis emundari, nec ad novam spiritualem vitam regenerari potest! De hoc ergo videbimus disputatione præsentis, quæ illustres quaestiones de baptismo continet.

I. *Quæstio.*

An Baptismus sit Sacramentum? & quomodo?

Cum ambiguitas sit mater erroris, merito eam, quæ in vocabulo Sacramenti latet, explicandum duxi. Accipitur verò sacramentum, vel politicè, I. generaliter, pro solenni juramento, sive obligatione interveniente juramento militari ad præstandam Imperatori fidelitatem. II. specialiter, pro pecunia à contendētibus duobus apud pontificem deposita, hac conditione, ut qui vinceret, suum Sacramentum (pecuniam) auferret, victi autem ærario cederet; vel Theologice I. generaliter, pro quavis re arcana vel mysterio: sic (in latina Bibliorum translatione) sumitur circa gentium vocationē Eph. 3. v. 3, Christi & Ecclesiæ conjunctionem Eph. 5. v. 32, Christi incarnationem. II. Tim. 3. v. 16. II. Specialiter, pro signo externo, quod continet & signat res divinas & sacras. Hoc significati-granum, semen, gemma, &c. possunt dici Sacramenta regni cœlorum, Matth. 13. 23. 31. 46. Sic August. lib. 19. contra Faustum c. 14. Signum crucis inter Sacramenta numerat. III. Specialissimè, pro signo gratiæ à Deo instituto ad applicandam & obsignandam promissionem Evangelij efficaciter. Et hæc significatio potissimum competit Baptismo. Qui I. dicitur /*grum*, non
nudi.

nudum, ut Calviniani volunt, sed verum & virum, non tantum
σημαίνει, sed & *μεποδοτικὸν* gratiæ. Id quod probamus I. Per
quod salus & vita æterna nobis verè donatur, non potest nudum
salutis & vitæ signum vocari. Per baptismum salus & vita æterna
nobis verè donatur Tit. 3. v. 5. 1. Pet. 3. v. 21. E. II. Quod est
medium & ὄργανον nostræ *παλιγγενεσίας*, illud non potest dici
nudum ejus signum. At scriptura discretè affirmat baptismum
esse medium & ὄργανον nostræ *παλιγγενεσίας* Tit. 3. v. 5. Joh. 3.
v. 5. quo mundemur à peccatis, Act. 2. v. 38. quo salvemur
1. Pet. 3. v. 3. Sepeliemur in mortem Christi Rom. 6. Christum in-
duamus Gal. 3. &c. idque non *σημαίνει* sed *καὶ ἀκτινάζει*.
E. III. Et sanè si baptismus tantum esset nudum signum, minor
ἐνέργεια adscriberetur baptismò, quàm lotionibus veterum. Sic
enim plus profuit aqua Jordanis leproso Naamo 4. Reg. 5. Luc. 4.
Piscina probatica ægrotis Joh. 5, quàm hoc Sacramentum nostræ
novæ vitæ ac salutis æternæ, ut baptismum vocat Augustinus lib. 2.
contra Jovinianum Gram. c. 18. Hinc ulterius inferitur, falli itaq; Calvi-
nianos, qui existimant, infantes piorum parentum ante baptismum
esse in gratia & fœdere, cum non nisi per baptismum recipian-
tur in gratiam & fœdus. Id quod probat baptismi typus, Circum-
cisio, per quam fiebat receptio in gratiam & fœdus Dei Gen. 17.
E. inquam etiam per baptismum. II. a DEO institutum
Matth. 28. v. 19. Marc. 16. v. 16. III. ad applicandam & obsignandam
promissionem Evangelij Marc. 16. Act. 2. Errant itaq; Heidelbergen-
ses, Basileenses & Bremenses, qui inter Sacramenta exquisitè dicta
referunt arborem scientiæ boni & mali, contra quos clarissimus
Brasles in *disputatione de Bapt. lib. 2.*

II. Quæstio.

An Laicus in casu necessitatis bapti-
zare possit.

Calviniana cohors acriter negat, cui hæc opponimus, I. Quod
valet in re pari valet etiam in compari. Atqui in circumcisione,
in cujus successit locum baptismus, fieri potuit, ut circumcisio à

A. 3.

mulie-

mulieribus fuerit usurpata urgente necessitate, à Zippora Ex. 4. v. 25, à mulieribus sub tyrannide Antiochi 2. Macc. 6. v. 10. E. & in baptismo. II. Quibus publico & ordinatio docendi munere prohibito, ob id Privatum & extraordinarium docendi munus non illico prohibetur, illis etiam, licet publicum & solemne baptizandi munus prohibeatur, ob id privatum, & in necessitatis casu extraordinarium, non interdicitur. Nam ubi eadem ratio, ibi idem jus. Atqui Laicis publico & ordinario docendi munere interdicto 1. Corinth. 14. v. 34. 1. Tim. 2. v. 12, privatum non prohibetur, quin potius conceditur, non obstante expressa solemnis muneris prohibitione. Unde docuisse affirmantur Aquila & priscilla Act. 18. v. 26. confer Rom. v. 16. E. Et huc pertinet communis regula: Ubi casus necessitatis, ibi communis ordo cessat. Ordo enim sacramentis non dominatur sed ipsi subservit. siquidem ordo propter Sacramenta, non sacramenta propter ordinem instituta. Nil obstat, quod Baptismus sit Ecclesiastici muneris pars, Resp. in administratione baptismi esse duos modos, quorum alter dicitur ordinarius, alter extraordinarius. Ordinarius tantum pertinet ad Ecclesiastas, quibus ut publicè docendi ita publicè baptizandi data est potestas; extraordinarius non tantum ad Ecclesiastes, verum etiam ad quosvis Laicos, modò integram Christi institutionem observent.

III. *Questio.*

An Hæreticus verum baptismum administrare possit?

Hæretici sunt in duplici differentia vel ordine: Quidam de substantia Baptismi rectè sentiunt, & in substantialibus Christi institutionem servant, licet in alijs articulis graviter errent? Quidam substantialia baptismi mutant & articulum Trinitatis non solum abijciunt, verum etiam horrendas blasphemias in adorandam Trinitatem spargunt. Illi verum baptismum administrant, hi verò non. Quo dicta Ezech. 16. v. 20, 21, & c. 23. v. 37, referimus, quibus Deus testatur Iudæos (idololatrias) filios Deo genuisse

genuisse, puta, per circumcisionem. Hinc apparet, Pontificios verum baptismum administrare, quia substantialia baptismi non mutant, licet multa superstitiosa Baptismo adijciant. Contra verò Arrianos, Photinianos, & ipsorum affectas, quando essentialia baptismi immutant, verum baptismum conferre negamus.

IV. *Questio.*

An in casu necessitatis, loco aquæ, mulso vino vel alio liquore sit utendum?

Calviniani partem affirmativam defendunt. Ij verò, quibus de meliore luto finxit præcordia Titan, ad castra partis negativæ merito defleunt: cum quibus, agite, hastas nostras vibremus. Essentialia baptismi non sunt mutanda. Nam mutatis essentialibus mutari rem necesse est. Aqua & spiritus sunt essentialia baptismi Ioh. 3. v. 5. Eph. 5. v. 26. E. 2. Mutatio elementi in Sacramento, quæ nullum mandatum nullumque exemplum habet in SS, ea non est admittenda: At hæc mutatio baptismi in vino vel alio liquore nullum mandatum, nullumq; exemplum habet in Sacra scriptura. E. hæc mutatio & baptismi in vino vel alio liquore non est admittenda. 3. Si in casu necessitatis non licitum est Laico baptizare, multo minus in casu necessitatis, loco aquæ, uti alio liquore licitum erit. Hoc enim est de essentia, illud non. At prius secundum Calvinianos non licitum. 4. Quod homini eripit fundamentum quo se erigere potest in tentationibus contra Diabolum, illud merito rem ovendum. At hoc fundamentum eripit substitutio peregrini liquoris pro aqua in S. Baptismo. Quid enim homo Diabolo tentanti responderet? quid sic prementi? Cur omisisti institutionem Christi? cur non usus es aquâ, quam Christus in Baptismo instituit? annon perturbaretur miser homo? 5. Quo elemento Christi Apostoli & eos secuti pij Episcopi in primæva Ecclesia baptizarunt, eodem & nos baptizare debemus. At Christi Apostoli & eos secuti pij Episcopi in primæva Ecclesia nō alio elemento, quā aquæ baptizarūt. E. Nec obstat, quod necessitas nullis

nullis legibus subjecta dicitur. Resp. In substantialibus baptismi necessitatem esse legi subjectam, quia substantialia non possunt mutari juxta Regulam: Sublatâ essentiâ tollitur res, idcirco in substantialibus talem casum necessitatis fingere non licet.

V. Quæstio.

An Infantes Christianorum sint baptizandi?

Anabaptistæ omnino clamitant, baptismum tantum pertinere ad adultos, idq; probant, ex Joh. 3, ubi Christus ad adultum Nicodemum tantum loquitur: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu non potest ingredi in regnum Dei. Sed quàm longe à scopo veritatis aberrant, ostendit locutio universalis: *Nisi quis* renatus fuerit ex aqua & spiritu. Hac oratione universali, luce meridiana clarius apparet, Omnes homines, adultos & infantes, doctos & indoctos, divites & pauperes, &c. contineri. Et ut res illustrior fiat, infantes Christianorum baptizandos esse probabimus tribus argumentis. 1. respectu mandati, de omnibus gentibus baptizandis Matth. 28. v. 19. 2. Respectu exempli. Si infantes in Ver. Test. sunt circumcisi, merito, in novo testamento, sunt baptizandi. Ut enim circumcisio fuit signum fœderis, quo Abraham & semen Abrahami Deus in gratiam recipit: Ita baptismus nobis est signum gratiæ Dei abluentis nos à peccato & donantis baptizatos æterna salute. At infantes in V. T. sunt circumcisi. E. 3. Respectu privilegij. Ad quos pertinet promissio fœderis, ad illos pertinet etiam baptismus: quia Relati & Correlati hæcenus connexio est arctissima. Atqui ad infantes pertinet promissio fœderis Matth. 19. v. 14. E. Patres quoq; sententijs & praxi huic sententiæ subscribunt. Nobis instar omnium erit Cyprianus, qui sub Galieno Imperatore, circa annum Christi 260. floruit, in libro 3. Epist. ad Fidum, ubi hæc verba usurpat: Porro si etiam gravissimis delictoribus, & in Deum multo ante peccantibus,

ribus, cum postea crediderint, remissio peccatorum datur, & baptismo atque gratia nemo prohibetur, quanto magis prohiberi non debet infans, qui recens natus nihil peccavit, nisi quod secundum Adam carnaliter natus contagium mortis antiquæ primæ nativitate contraxit. Hunc Cypriani locum S. Hieronymus in fine libri 3. *adversus Pelagianos* de verbo ad verbum descripsit, & citantur eadem verba à S. Aug. c. 20. lib. *de origine anime*.

VI. *Questio.*

An certum & definitum tempus baptizandi sit præscribendum?

In Veteri Testamento Deum certum tempus circumcissioni præscripsisse in apico est, quando Gen. 17. v. 12. masculum octavo die circumcidi iussit. Ultra diem octavum circumcissionem parentibus liberum non erat differre, sed præstitum diem observare oportuit. Nos verò ad illas leges Ceremoniales non sumus alligati, nec necesse est, ut baptismum in octavum diem differamus, vel certum & definitum tempus baptizandi instituamus. Observandum tamen est, ne nimis diu baptismum differamus, sed primo quoquo die eo utamur. Id quod B. Greg. Nazian. probè intellexisse videtur, quando suos auditores diligenter admonuit, ne baptismum diu differrent. Quod si tibi infans est (inquit) non surripiat malitia tempus, ex pueritia sanctificetur, ex unguibus Spiritu consecretur. Hinc Gerundenſis Synodus circa annum Christi 500. statuit, ut in tota Diœcesi Terraconensi parvuli eadem die, qua nati sunt, baptizentur. Et in decretis sexti Concilij Constantinopolitani & Toletani octavi, hæc verba habentur: Infantes nondum rationis capaces baptizamus, & parvulo imbecilli nullo modo baptismum denegatur; Si quis neglexerit ejus morientis animam, ipse pro ea reddet Deo rationem. Idem quoq; D. Jacobus Andr. sentit, in Colloq. Momp. p. 197 cum inquit: Omnibus parentibus summo studio in

B

eam

eam curam est incumbendum, ut, nulla interposita longiori mora, recens nati infantes baptizentur, & per baptismum in fœdus recipiantur, quod Christus de æterna vitâ nobiscum pepigit, secundum dictum Christi Ioh. 3. v. 7. Pessimè ergo errant Anabaptistæ, quod infantibus baptismum denegant, adultis verò porrigunt. Nec est quod instar Achilleæ panoplæ objiciant: Si homines sunt prius docendi, quàm baptizandi, cercè infantes non sunt baptizandi. At illud est Matth. 28. v. 19. E. & hoc. Resp. 1. distinguendum inter tempus, in quo Apostoli vixerunt, adeoque Ecclesiam propagandam, & inter tempus, in quo jam nos vivimus, adeoque Ecclesiam propagatam. Apostoli vivebant tali tempore, in quo commercium habebant cum adultis convertendis, & à Ceremonijs Mosaicis avocandis; illos debebant prius docere, quàm baptizare. Et hunc veteris Ecclesiæ morem fuisse, ut Catechumeni ante baptismum de omnibus fidei Christianæ partibus publicè erudirentur, ex historijs manifestum est. Hinc S. Hieronymus ad Pammachium inquit: Consuetudo apud nos istiusmodi est, ut his qui baptizandi sunt, per 10. dies publicè tradamus Sanctam & adorandam Trinitatem. 2. In græco est verbum *μαθητεύειν* q. e. discipulos facere. *μαθητὴς* enim discipulum denotat. ut sit sensus: Euntes facite discipulos omnes gentes. Quod sane fieri potest, & solet, tam per baptismum, quàm prædicationem Evangelij. Idcirco *μαθητεύειν* est vocabulum generale, complectens utramque speciem, tam prædicationem Evangelij quàm initiationem baptismi.

VII. Quæstio.

An DEUS omnes homines velit
baptizari?

Ue

Ut quæstio rectè solvatur, distinguendum est, cum orthodoxis Theologis, inter voluntatem Dei antecedentem & consequentem. Priori modo certum est, DEUM velle omnes homines baptizari, idque probo. Si Deus vult omnes homines salvos fieri, vult etiam omnes homines baptizari, quia baptismus est principium nostræ salutis. sed illud est verum 1. Tim. 2. v. 4. E. & hoc posteriori modo vult eos, qui per ætatem audire Evangelium possunt, prius doceri informariq; ut post informationem baptizentur. Qui verò hoc modo se baptizari non patiuntur, & contemnunt ordinationem Christi illi obicem Spiritui sancto ponunt, nec baptizari possunt.

VIII. Quæstio.

An Infantes credant, & fidem habeant?

Ut quæstio rectè examinetur, sciendum est, nos non statuere (quemadmodum Calviniani nobis falso illam opinionem asserunt) Infantes ante baptismum habere fidem, sed credere in baptismum & per baptismum. Quando enim Infantes in nomine S.S. Trinitatis asperguntur, tunc fide donantur. Quare fidem infantum aliquot argumentis probabimus. 1. Quicumq; laudant Dominum, habent fidem Rom. 10. v. 14. Infantes laudant Dominum Psal. 133. v. 3. E. 2. Quicumq; Christum speciali suâ præsentia habent, illi certe fidem habent, quia Christus hætenus non est otiosus in illis, in quibus est. At Infantes Christum speciali suâ præsentia habent: quod probo: qui Christum induerunt, specialem Christi præsentiam habent. Infantes baptizati Christum induerunt Gal. 2 v. 27. E. 3. Quicumque placent Deo habent fidem. Nam sine fide nemo Deo placere potest. Hebr. 11. vers. 6. At infantes Deo placent Matth. 18. v. 3. E. 4. à testimonio Christi qui dicit, Infantes credere Matth. 18. vers. 6. Ac ne quis hinc Sophi-

ficari possit. CHRISTUM tantum de adultioribus pueris loqui, apud Lucam vocantur cap. 18. v. 15. τὰ βρέφη, id est, infantes adhuc lactentes. E. Nec est cur quis objiciat: Infantes nondum habere usum rationis. Resp. Nihil hoc impedire. Nam fides non est effectum humanæ rationis, sed gratiæ Spiritus Sancti. Vide clarissimum D. Mentzerum t. 2. diffus. Gieß. p. 547. Errant itaque Pontifici (cum quibus Calviniani idem jugum trahunt) quando dicunt, Infantes tantum potestati fidem habere, non actu.

IX. Quæstio.

An Infantes sine baptismo decedentes pereant?

Infantes dupliciter consideratur: Alij extra Ecclesiæ pœnaria nascuntur, quos Dei judicio committimus i. Corinth. 5. v. 12. Alij in Ecclesiâ, de quibus potissimum quæstio instituitur. Tantum igitur abest, cum summo necessitatis casu exclusi baptizari non possunt, ut eos damnemus, ut potius hæredes esse vitæ æternæ statuamus. Id quod probabimus: Si infantes in Vet. Test. qui ante octavum diem sine circumcisione moriebantur, non damnantur, neque Christianorum infantes in Novo Testamento, qui, summo necessitatis aliquo casu exclusi, hoc sacro lavacro tingi non possunt, sed absque baptismo moriuntur, damnari concludetur. sed illud est verum, E. & hoc. Et huc pertinet Augustini Regula. Non privatio sed contemptus Sacramenti damnat. Imprimis verò pii parentes fœrum in utero pijs precibus Deo commendare debent, certò statuentes, infantes suos sic absque baptismo mortuos factos esse hæredes vitæ æternæ.

X. Quæstio.

An

An Baptismus penitus aboleat peccatum originis?

Pontificij pro parte affirmativa militant, quando sic argumentatur: Ubi nihil est damnationis, ibi nullum peccatum. Sed in baptizatis nihil est damnationis Roman. 8. E. Resp. ad matorem, negando consequentiam. A sublatione damnationis ad sublationem peccati non est argumentandum. Non enim extinctis relationibus fundamenta statim exstinguuntur. Sic in baptismo tollitur damnatio peccati. Romanor. 8. vers. 1. Sed non aboletur penitus ipsum peccatum. 2. Peccata in baptismo tolluntur dupliciter. 1. Condonatione seu reatus abolitione. Nulla enim est condemnatio his, qui sunt in CHRISTO JESU. Roman. 8. 2. Mortificatione. Nam Spiritus Sanctus simul effunditur in credentes, qui paulatim evellit peccati fibras, & contra renovat hominem ad imaginem DEI. objicit Peterius disputatione prima in Epistolam ad Romanos octavo: Si per baptismum morimur peccatis, non tantum peccata baptismo reguntur, ita ut non imputentur, sed penitus delentur ac tolluntur. Sed antecedens apud Paulum ad Roman. 6. E. & consequens. Resp. Peccata dupliciter considerari: 1. ἀπαλῶς vel absolute, pro vitiosa qualitate, quæ naturæ nostræ tenacissimè inhaeret. 2. γενικῶς vel relative, pro reatu, quo homo aeternæ damnationis reus fit, & quatenus peccatum regnat. Hac distinctione, observatâ argumentum Peterij vanitas obelisco confoditur. Non enim si per baptismum morimur peccatis, ἀπαλῶς, sed γενικῶς peccata delentur. Baptismus enim facit, non ut peccatū non amplius sit, aut immutetur in rem bonam vel indifferentem, sed ne obsit vel damnet. Et huc spectat illud Augustini rom. 9. tract. 41. in Evang. Iohan. col. 309: Nam ait (nempe Apostolus Rom. 6. v. 12.) non sit, sed non regnet. Quamdiu enim vivis, peccatum necesse est esse in membris tuis: saltem illi regnum auferatur, non fiat,

quod jubet. Et tom. 7 lib. 1. de nupt. & concupiscentia cap. 25. col. 124.
Dimittitur concupiscentia carnis in baptismo, non ut non sit, sed
ut in peccatum non imputetur.

XI. Quaestio.

An Exorcismus, ubi viget, pos- sit abrogari?

Ut Laconismum æmuler; distinguo inter Exorci-
smum in se, & cum conditione consideratum, in se consideratus
est res adiaphora & Ceremonia libera, quæ vel retineri vel ab-
rogari potest. Condicio mutat naturam adiaphororum. Ec-
clesiæ integrum est, ceremonias recipere, quæ sunt utiles ad
ordinem & ædificationem: eas ceremonias communi Ecce-
lesiæ consensu introductas, nemo privato ausu corrigere po-
test, sed sicut penes totam Ecclesiam introductio, ita & penes
eamdem, est earundem abrogatio. Quod etiam de Exorcis-
mo dici debet. Observanda tamen est, ne quis in gratiam
Calvinianorum Exorcismum abroget, distinctio: aliam esse
rationem, In statu confessionis, aliam extra statum confessio-
nis. Extra statum confessionis Ecclesia suo jure uti potest in re-
tinendo & abrogando Exorcismo, sed ne infirmis scandalum
præbeatur, diligenter est præcavendum: in statu Confessionis,
quando homines pertinaces nostram fidem frangere conantur,
mutatione Exorcismi & aliarum ceremoniarum, ibi verò ne la-
tum unguem cedendum est adversarijs propter libertatem Chri-
stianam Gal. 5. v. 1. Ut rem paucis complectar, Syllogismo quæ-
stionem absolvam. Quod neq; est contra fidem, neque contra
bonos mores, id bona conscientia retineri potest. Exorcismus
non est contra fidem, neque est contra bonos mores, E.

Corol.

Corollarium.

Pontificij Joannis Baptismum forma & substantia à nostro diversum fuisse docent.
Contra: Baptismus Joannis aut fuit Sacramentum V. T. aut Novi. Disjunctum firmum est: quia inter vetus & novum foedus nullum fuit interjectum, cujus peculiare sacram loannis baptismus esset. Deinde quod hæc duo, mutua successione, tertium excludant. At non fuit Sacramentum V. Testamenti: Nam Lex & Prophetæ duraverunt usque ad Ioannem. Ergo fuit Sacramentum Novi Testamenti. Hinc infero: Aut duo sunt baptismi N. T., aut falluntur Pontificij, Ioannis Baptismum ab hoc nostro secernentes. Sed duo Baptismi N. T. non sunt. Eph 4. v. 5. una fides, VNVM BAPTISMA.
Ergo Pontificij falluntur.

An Baptismus penitus aboleat p catum originis?

Pontificij pro parte affirmativa militant, quand
mentatur: Ubi nihil est damnationis, ibi nullum p
Sed in baptizatis nihil est damnationis Roman. 8.
ad matorem, negando consequentiam. A sublation
tionis ad sublationem peccati non est argumentandum
enim extinctis relationibus fundameata statim extrin
Sic in baptismo tollitur damnatio peccati. Romanor
Sed non aboletur penitus ipsam peccatum. 2.
in baptismo tolluntur dupliciter. 1. Condonatione
abolitione. Nulla enim est condemnatio his,
in CHRISTO JESU. Roman. 8. 2. Mortu
Nam Spiritus Sanctus simul effunditur in crede
paulatim evellit peccati fibras, & contra renov
nem ad imaginem DEI. objicit Pererius disputio
in Epistolam ad Romanos octavo: Si per baptism
mur peccatis, non tantum peccata baptismo regu
ut non imputentur, sed penitus delentur ac tollunt
antecegens apud Paulum ad Roman. 6. E. & c
Resp. Peccata dupliciter considerari: 1. ἀπὸς ve
pro vitiosa qualitate, quæ naturæ nostræ tenacissim
2. ὡς πηλὸς vel relativè, pro reatu, quo homo ater
tionis reus fit, & quatenus peccatum regnat. Hac dis
observatâ argumentum Pererij vanitas obelisco confod
enim si per baptismum morimur peccatis, ἀπὸς se
peccata delentur. Baptismus enim facit, non ut pecca
pius sit, aut immutetur in rem bonam vel indifferente
obstet vel damnet. Et hac spectat illud Augustini rom. 9
Evang. Iohan. col. 309: Nam aut (nempe Apostolus Rom
non sit, sed non regnet. Quamdiu enim vivis, peccat
est esse in membris tuis: saltem illi regnum auferatur

B 3

